



Marjo Mäkinen
marjo.makinen@hellefors.se

Finska samrådsgruppen

Plats Finnstigen, Bredsjö
Datum 2022-09-12 kl. 13.00 – 15.00

Närvarande	Annalena Järnberg Kent Grängstedt Marjo Mäkinen Raija Sundin Päivi Saxin Eila Siimes Liisa Lindeberg-Lindvet Juhani Siimes Liisa Vehkalahti Jouko Vehkalahti Paula Pallari	Hällefors kommun, KSO Hällefors kommun ordf. VU Hällefors kommun, samordnare Hällefors kommun, enhetschef Suomikoti Hällefors kommun, enhetschef Björkhaga Hällefors finska förening/Finnstigen Hällefors finska förening Hällefors finska förening Hällefors finska förening Hällefors finska förening
------------	--	--

1. Dagens ämne

Avstämning med omsorgens finska arbetsgrupp.

Utifrån att kommunen är förvaltningsområde för finska språket så behöver man göra något för de äldre finskspråkiga i kommunen. Finskspråkig personal har kartlagts i Päivis och Raijas respektive verksamheter. Päivi har 1 finskspråkig och Raija (Suomikoti) har 4 personal samt 2 vikarier som är finskspråkiga. Omsorgens finska arbetsgrupp har även försökt få med sig några finskspråkiga brukare i gruppen för att höra deras önskemål/åsikter. Men ingen har nappat på förslaget.

Raija och Päivi presenterade finska arbetsgruppens årshjul för hösten 2022-2023 – Aktiviteter med anknytning till finska traditioner. *Se även bifogad fil.* Årshjulet är ett förslag på olika finska traditioner – tanken är inte att man ska fira alla, utan synliggöra de mest väsentliga.

4 st. finska flaggor och 3st. flaggstänger ca 180 cm höga köps in till omsorgsverksamheterna. Dessa kan användas när det är speciella finska bemärkelsedagar eller liknande.

2. Genomgång av föregående minnesanteckningar

3. Återkoppling till tidigare teman eller tidigare väckta frågor

Rapport om bussturen ”I skogsfinnarnas spår” till Bredsjö/Hjulsjö. Det behövdes 3 st. bussar, för att så många som möjligt skulle få möjlighet att åka med, då det var jättetryck för att få anmäla sig. Stort tack till kommunens växel som tog emot alla anmälningar! 83 personer hade anmält sig varav 80 personer åt lunch vid Grindstugan på Finnstigen.

Då det inte fanns mikrofoner i bussarna delades det ut ett informationsblad och karta i stället. Vid varje stopp berättade sen Håkan Fredriksson om platsernas historia.

Programmet finns som bifogad fil.

Nu återstår det bara att se om det blir ännu fler turer som täcker resterande delar av kommunen.

4. Övriga frågor

Det har framkommit önskemål om att kommunen ska prenumerera på fler ex. av skriften ”Finnmarken förr och nu”. Tyvärr har den lagt ner och sista numret kom ut hösten 2022.

5. Tema inför nästa möte

Inget tema bestämt

6. Ekonomi

Gås igenom nästa möte.

7. Nästa möte

2022-12-12 Hällefors Finska förening lunchmöte kl. 12.00-15.00

Hällefors 2022-11-08

Vid minnesanteckningarna

Marjo Mäkinen, Samordnare

Årshjul, hö 2022-2023 – Aktiviteter med anknytning till finsk tradition

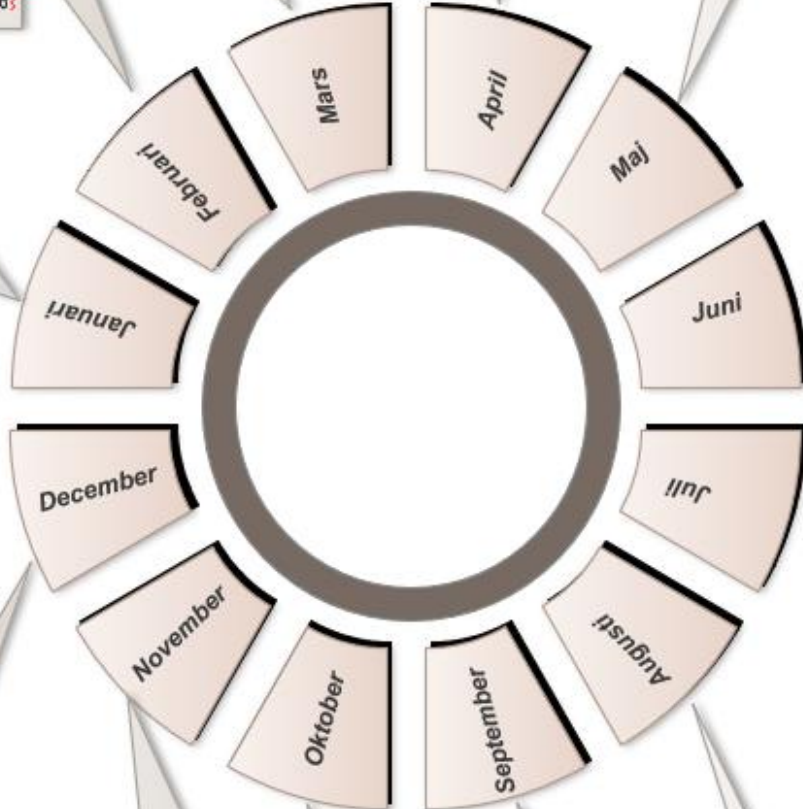
tradition

6/12 Suomen itsenäisyyspäivä/Finlands självständighetsdag (Kanalan paisti/Karresk stek) Alla boenden får maten samma dag
Joulu/Jul (Suomalaisia laattoikoita/Finska lädor)
(Joulutorthu/Julstjärnor ev. till advent)

12/11 Isänpäivä/Farsdag (2:a söndagen i november)

Måltidens dag?

5/2 Runebergsdagen (Bakelse)
24/2 Sverigefinnars dag (korvsoppa)
28/2 Kalevaladagen (Finska piroger + ägasmör)



Pääsiäinen/Påsk (memma)
Vappu/Valborg (Sima, munkar)

14/5 Äitien päivä /Morsdag (2:a söndagen i maj)

23/6 Juhannus/Midsommar

Välkommen!!!!

En dag i skogsfinnarnas spår

Söndagen den 28 augusti 2022

Bussen startar på torget i Grythyttan kl. 9.30

Hällefors resecentrum kl. 10.

Vidare mot Jönshyttan. Under resan berättas om Sikfors och Gloppsjön.

Ca. kl. 10.30 Jönshyttan/Grönhult

Kl. 12. Lunch och utställning i Grindstugan på Finnstigen.

Kl. 13.30 Björksjön

Kl. 15. Hjulsjö kyrka

Kl. 15.30 Församlingsgården i Hjulsjö med kaffe och kåseri om Hjulsjö-finnar

Kl. 17. Tillbaka mot Hällefors och Grythyttan

Ciceron för dagen Håkan Fredriksson

Arrangörer: Hällefors Finska Förening, Föreningen Finnstigen och Föreningen Hjulsjö Församlingsgård med stöd av Hällefors kommun.

Avgift 100kr/pers. betalas kontant eller med swish vid Grindstugan på Finnstigen.

En dag i skogsfinnarnas spår 20220828

Kort inblick till olika ställen längs vägen.

Sikfors

Sikfors hytta erhöill sina första privilegier år 1631. Hyttan anlades 1646 av bergsmännen Peder Eriksson i Gäddsjön, Anders Svensson i Norrelgen, Göran och Bertil Simonsson i Käxkärr (Simon Puttoinen Finnes söner från Sången).

Sikfors bruk lades ner i mitten på 1950-talet då de flesta gruvorna i Bergslagen lades ner.

Gloppsjön, norr om Sikfors

På den östra sidan av sjön tog finnar upp ett torp kring 1599/1600. Torpet är ett av de tidigast upptagna finntorpen i Hällefors socken. Vid Gloppsjön fanns gruvor som levererade malm till Sikfors – och Norra Ekebergs hytta. 1701 blev Gloppsjö-gruvan öde.

Sirsjöberg

Gruvor som förvaltades av Sikfors bruk. Malmen fraktades på linbana till Sikfors.

Grönhult

Jan Jansa 1796-1856, född i Björksjön. Många släkten i Hällefors med omnejd har anor från Måns Finne i Gloppsjön, så också Jan Jansa.

Jönshyttan

Där fanns Gamla gårdens hytta. Jönshytte- Grönhults bergsmän.

Bredsjö

Bredsjö hytta byggdes 1676 och lades ner 1962. Hyttan var Sveriges näst sista träkolshyttan. Hyttan var från början en andelshyttan. Gamla gårdens hytta i Jönshyttan och bergsmännen där fick sina andelar i Bredsjö hytta.

Havsjö

Den första nybyggaren, finnen i Havsjö var Simon Jörensso som hade varit huskarl hos Hindrich Hindersson, finnen vid Ljusnaren. Finska efternamn från Havsjö nämns: Nikarainen, Honkainen, Lankinen. Havsjöfinnarna ville bygga en hytta men efter många omständigheter började brytningen av malmen först 200 år senare.

Björksjön

Där fanns en "finnhyttan". Masugnen anlades 1643 och hyttedriften började 1676. De första bosättare i Björksjön var Lars och Jakob Månsson, söner till Måns Finne i Gloppsjön.

Bastun i Laggarebacken i Gunnarshult

Olof Persson lät bygga badstugan/bastun 1767. Han var i rakt nedstigande led i femte generationen avkomling till den förste finske bosättaren i Björksjön. Han kallades med namnet Laggare, ett yrkesnamn dvs. tillverkade laggkärl.

Hjulsjö

De första namnkända bybor hette Håkan, Erik och Peder i slutet av 1400-talet. De två äldsta torpen som nämns är Grängestorp och Hästnäs. I början av 1600-talet tog finnen Påvel Kempainen upp det första hemmanet. Byn fick namnet efter honom Kämpetorp. År 1795 bodde 54 personer i Kämpetorp fördelade i 6 eller 7 torpställen. Johan Ersson 1716-1758 var tre generationer efter nybyggaren Påvel Kempainen. Han var också den siste i släkten som bodde i Kämpe-Påvels gård.

I Hjulsjö södra allmänning fanns också finsk bosättning. Där bodde bl.a. de mest ryktbara finska trollgummorna. Det har skrivits att fortfarande på 1840 och 1850-talet synes vidskepligheten ha varit stor i Hjulsjö sicken.

Hjulsjö kyrka invigdes 1643. Kyrktornet byggdes 1785.

Sammanställt av Liisa Lindeberg-Lindvet

Källor:

Hällefors i Ord och Bild

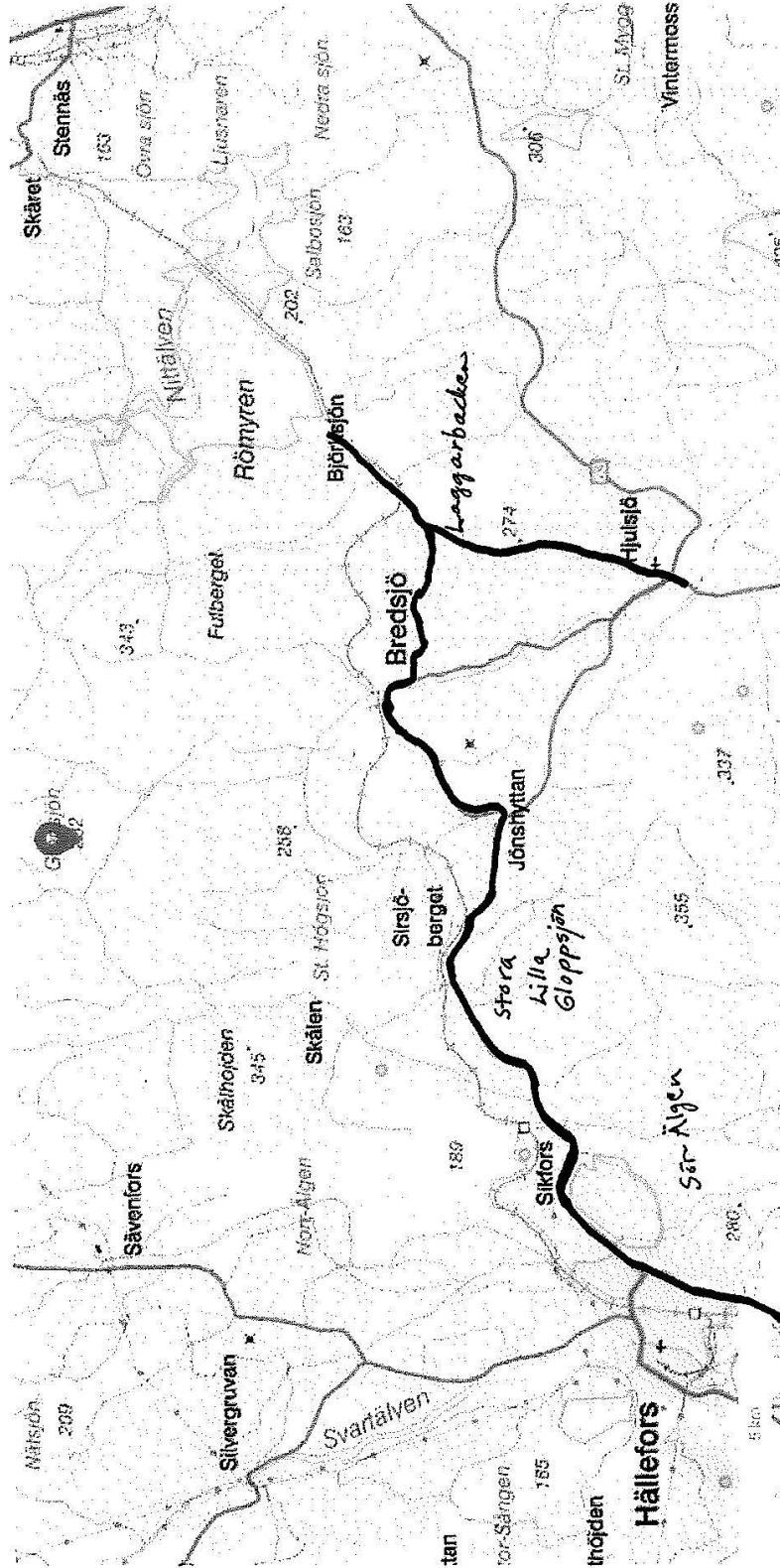
Sikfors Bruk, C.H. Camitz

Hjulsjö Hembyggdsbok 1 och 2, Håkan Fredriksson

Finnmark förr och nu, Håkan Fredriksson

Sirsjöberg, en gruva i Bergslagen, Birgitta Bergström

LANTMÄTERIET



Fastighetsbeteckningar Saknas — En dag i skogsfinnarnas spår
Grythyttan 20220828

Koordinater SWEREF 99 TMN 6638768, E 482363 WGS84 59°53'9.9"N 14°41'5.6"E